mu, který dluh ten zaplatil, dle §§ 1042. a 1358. vš. z. o. právo žádati za náhradu.

Práva žalované ku srážce, které se domáhá, nelze však odvoditi ani z předpisu § 912. vš. z. o. Nenáležíť závazek ku placení útrat kvitance k vedlejším již existujícím poplatkům pohledávky, vytknutým v § 912., jest naopak závazkem samostatným, jejž dlužník podle smlouvy přejímá a jehož splnění je toho času ještě nejistým.

Žalovaná nebyla tudíž oprávněna, srážeti si s ceny trhové a zadržovati za sebou obnos na škálové poplatky a žalobní nárok na zaplacení obnosu tohoto je tudíž opodstatněn.

(Rozh. nejv. soudu ze dne 16. prosince 1908, č. j. R II. 942/8.)

K. K.

---

*Smlouva pachtovní či contractus innominatus? (§§ 1090. a 861. vš. obč. zák., §§ 83., 49. odst. 5 a 50. J. N.)*

Obec Kv. pronajala svůj lom podnikateli staveb N. za účelem dodávání kamene k regulaci řeky Moravy na dobu šesti let s podmínkou, že pachtýř zaplatí 50 h za každý $m^3$ nalámaného a složeného kamene, jehož smí ale za tuto dobu pachtovní jenom nanejvýše 12.000 $m^3$ vytěžiti, a vyhradila si dále dozor na způsob lámání kamene v lomu tom, při čemž se pachtýř zavázal nařízeními obce v tomto směru se říditi a po uplynutí pachtu lom obci vrátiti v takovém pořádku, aby kámen bez překážky dále dle zákonného ustanovení mohl býti lámán.

Opírajíc se o znění smlouvy této, podala obec Kv. na pachtýře lomu žalobu určující, žádajíc, aby bylo rozsudkem zjištěno, že pachtýř žalovaný neláme přes příkaz obce žalující po celé šířce lomu kámen a nevyváží hlínu z něho, čímž prý hrozí obci nenahraditelná škoda znehodnocením a zkažením lomu, ač-li nebude vykořisťování lomu ihned přítrž učiněna.

Odvolávajíc se na ustanovení §§ 83. a 49. odst. 5. j. n., odůvodňuje žalobkyně procesní příslušnost c. k. okresního soudu v Kr., jakožto fora rei sitae bez ohledu na ocenění předmětu sporu pro tento spor pachtovní.

Žalovaný namítal po stránce formální nepříslušnost soudu procesního, poněvadž prý se nejedná o poměr čistě pachtovní, nýbrž o smlouvu innominátní, ježto jednak schází zde podstatná náležitost smlouvy pachtovní, totiž přenechané užívání »věci nespotřebitelné«, vzhledem k tomu, že podstata lomu hospodářským užíváním, vyčerpáním kamene z něho se zničí, jednak že neplatí se v daném případě pachtovné dle míry užívání, nýbrž dle množství nalámaného kamene. Následkem toho musí prý se posuzovati příslušnost soudní v daném případě dle ceny předmětu sporného, tedy vzhledem k podané žalobě určovací dle interesu žalobkyně na určení sporného právního

poměru, kteréžto interese ale vzhledem k dojednanému množství lámaného kamene obnáší 6000 K, takže ratione valoris příslušným jest pro tento spor dle všeobecných předpisů soud sborový první stolice (v tomto případě c. k. krajský soud v Uh. Hr.). §§ 49. odst. 1. a 50. i 58. j. n.

Proti tomuto ocenění předmětu sporného na 6000 K žalobkyně ničeho během sporu nenamítala.

Rozsudkem c. k. okresního soudu v Kr. byla: 1. námitka nepříslušnosti soudu procesního zamítnuta, a 2. žalobní prosbě vyhověno a sice ad 1. pokud se zamítnuté námitky inkompetenční týká v uvážení, že se zde jedná o pravou smlouvu pachtovní, poněvadž lom sporný byl za určitou cenu (nanejvýše 12.000 $m^3$ po 50 h) odevzdán žalovanému dle smlouvy jen k takovému užívání, jímžto podstata lomu nemá trpěti a se zužívati, tak aby po uplynutí smluvené doby pachtovní zase žalobkyně mohla v řádném jeho těžení pokračovati, takže se jedná o spor pachtovní, pro který příslušnost okresního soudu rei sitae jest dle §§ 83. a 49. odst. 5. j. n. bez ohledu na ocenění předmětu sporu dána.

Proti rozsudku tomuto podal žalovaný ad 1. rekurs z důvodů v první stolici uplatňovaných a ad 2. odvolání. Rekursu proti zamítnuté námitce inkompetenční nedal však c. k. krajský soud v U. Hr. místa z důvodů první stolice, a ustanoven ihned rok k ústnímu jednání u věci samé (č. j. Bc I. 53/9).

Poznámka zasílatelova: Jinak rozhodl v podobném případě nejvyšší soudní dvůr v nálezu z 24. ledna 1901 č. 16.168 (sbírka Pfaff, Schey, Krupský č. 1389), kdež se však jednalo o přenechání pozemku k dobývání minerálních olejů teprve tam hledaných za úplatu dle očekávaného quanta stanovenou. K ř e p e l k a.

---

*Zjišťování radikované povahy živnosti.*

(Rozhodnutí správních a soudních úřadů.)

I. C. k. m o r a v. m í s t o d r ž. vydalo dne 30. říj. 1908 č. 64.383 výnos, dle něhož nemohlo učiniti rozhodnutí o žádosti J. Č. a soudr., aby se uznalo, že jest spojena radikovaně s domem č. 16 v B. živnost nálevu piva a vína, protože nemovitost tato v nynější pozemkové knize zapsána jest pouze jako »Großbürgerhaus«, bez naznačení uvedeného práva nálevního, takže není splněna podmínka, za které lze ve smyslu min. nař. ze dne 31. října 1856, ř. z. č. 204, zavésti jednání o radikované povaze živnosti.

C. k. m i n i s t e r s t v o o b c h o d u n e v y h o v ě l o výnosem ze dne 8. led. 1909 č. 38.891 z r. 1908 rekursu J. Č. a jeho tří dětí proti předchozímu rozhodnutí z důvodu tam uvedeného a zároveň dalo stěžovateli pokyn, že jemu se musí ponechati na vůli, aby ve